

Od Redakcji

Tom 16 Raportu jest wydawnictwem szczególnym bo kończącym pewien etap w historii czasopisma. Przede wszystkim chcieliśmy poinformować że zmienia się redaktor naczelny i ten numer jest ostatnim, nad którym pracował prof. dr hab. Sławomir Kadrow. Kolejne Raporty powstawać będą pod redakcją dotychczasowego sekretarza Jakuba Wrzosek. Postanowiliśmy także by tom 16 stał się w tej kwestii przejściowy i go współredagować.

Kolejną zmianą będzie forma upowszechniania Raportu. Od tomu 17 udostępniona zostanie na stronie czasopisma: <https://raport.nid.pl> wyłącznie wersja cyfrowa. Mamy nadzieję, że w dobie powszechnej cyfryzacji decyzja ta spotka się z przyjaznym przyjęciem czytelników. To właśnie informacje płynące od nich skłoniły nas do takich zmian. Zdajemy sobie bowiem sprawę, że zapoznając się z literaturą branżową coraz częściej sięga się do zasobów cyfrowych wersję papierową traktując jako dodatek.

W niniejszym tomie prezentujemy wyniki badań prowadzonych na stanowiskach o bardzo zróżnicowanej chronologii. Zaczynamy od zagadnień związanych z produkcją węgla drzewnego na potrzeby starożytnego hutnictwa w Górach Świętokrzyskich. W kolejnych artykułach prezentowane są rezultaty bardzo nowych odkryć z budującej się wciąż trasy S7. Są to efekty prac prowadzonych na wczesnośredniowiecznym cmentarzysku w Szymakach i reliktach osady w Dłużniewie. Próba pewnej syntezy jest następny tekst dotyczący nowożytnych i współczesnych wyrobów ceramicznych z terenu Małopolski.

W tomie 16 kontynuujemy wzorem lat ubiegłych prezentację wyników badań archeologicznych prowadzonych na stanowiskach będących pozostałościami działań militarnych z obu wojen światowych. Są to dwa artykuły przedstawiające tematykę I Wojny Światowej z terenu woj. podlaskiego i małopolskiego. W pierwszym przypadku są to ślady rosyjskiej pozycji obronnej, która nie była długo wykorzystywana w walce, w drugim natomiast mamy do czynienia z relikdami fortyfikacji polowych, które były intensywnie wykorzystane podczas bitwy o Kraków w 1914 r.

Zupełnym ewenementem, z uwagi na tematykę, jest tekst dotyczący miejsca upadku samolotu Messerschmitt 110 we wrześniu 1939 r. Stanowi on przykład badań archeologicznych przeprowadzonych w rejonie katastrofy lotniczej będącej wynikiem działań wojennych. Jest to, w naszej ocenie, tekst wzorcowy, który pokazuje jak wyniki takich badań powinny być prezentowane.

Tom zamyka recenzja, ważnej z punktu widzenia badaczy kręgu kultur pól popielnicowych, monografii stanowisk w Kosinie na Lubelszczyźnie.

*Sławomir Kadrow
Jakub Wrzosek*

W roku 2011 Narodowy Instytut Dziedzictwa wznowił wydawanie Raportu – serii zapoczątkowanej jeszcze przez Ośrodek Ratowniczych Badań Archeologicznych. Jego prowadzenie powierzono Profesorowi Sławomirowi Kadrowi, który zdecydował o zupełnie nowej formule tej publikacji. Po dwóch latach, z jego inicjatywy Raport stał się czasopismem. Co roku publikowano nowe wyniki badań poprzedzających inwestycje stale poszerzając poruszaną tematykę. Początkowo dotyczyła ona jedynie budowy dróg by z czasem obejmować także wszelkie inne zamierzenia budowlane. Raport stał się też miejscem dyskusji na krajowe i zagraniczne tematy konserwatorskie.

Zdajemy sobie sprawę, że obecny kształt naszego czasopisma jest wynikiem dobrej współpracy i przyjacielskiej atmosfery jaką zawsze zapewniał Redaktor Naczelny. Za to i za wszystko inne serdecznie Ci Sławku dziękujemy!

Jakub Wrzosek

From the Editors

Volume 16 of RAPORT is a special issue as it ends a certain stage in the history of the journal. First of all, we wanted to inform you that the Editor-in-Chief is changing and this issue is the last one prepared by prof. dr hab. Sławomir Kadrow. Subsequent volumes of RAPORT will be edited by the current secretary, Jakub Wrzosek. We have also decided to make volume 16 transitional in this regard and to co-edit it.

Another change will be the form of disseminating RAPORT. From volume 17 onwards, only the digital version will be available on the journal's website: <https://raport.nid.pl>. We hope that in the era of widespread digitization, this decision will be welcomed by readers. It was the feedback from them that prompted us to make such arrangements. We are aware that when reading the scientific literature, the paper version is more and more often used as an addition.

In this volume, we present the results of research carried out on sites of very varied chronology. We start with the topic of charcoal production for the ancient metallurgy in the Świętokrzyskie Mountains. The subsequent articles present the results of new discoveries from the S7 route, which is still under construction. These are the results of the works carried out in the early medieval cemetery in Szymaki and at the relics of the settlement in Dłużniew. The next text on ceramic products from Małopolska dated to the modern and contemporary periods is an attempt at a certain synthesis.

In volume 16, as in previous years, we continue the presentation of the results of archaeological research carried out at sites that were remnants of military operations from both world wars. These are the two articles presenting the subject of World War I from Podlachia and Lesser Poland. The former presents the traces of a Russian defensive position, which was not used long in combat, while the latter deals with the relics of field fortifications, which were intensively used during the Battle of Krakow in 1914.

The text concerning the crash site of Messerschmitt 110 plane in September 1939 is a complete phenomenon. It is an example of archaeological research conducted in the area of a plane crash during military operations. It is, in our opinion, a model text that shows how the results of such research should be presented.

The volume ends with a review of a monograph of sites in Kosin in the Lublin region, significant for researchers of the urn fields culture.

*Sławomir Kadrow
Jakub Wrzosek*

In 2011, the National Institute of Cultural Heritage resumed the publication of RAPORT – a series initiated by the Centre of Archaeological Rescue Excavations. Its management was entrusted to Professor Sławomir Kadrow, who decided on a completely new format for this publication. Two years later, on his initiative, RAPORT became a journal. Every year, new results of preventive research were published, constantly expanding the range of topics. Initially, it only concerned the program of roads construction, and, gradually, it also covered other development-led archaeological projects. RAPORT has also become a place for discussions on domestic and foreign heritage management issues.

We are aware that the current shape of our journal is the result of good cooperation and friendly atmosphere, which was always provided by the Editor-in-Chief. For this and for everything else, we would like to thank you, Sławek!

Jakub Wrzosek
